

Koroška Domovina

(Kärntner Heimat)

stev. 23.

Klagenfurt, dne 6. junija 1930.

leto XI

Uredništvo in upravništvo
Fröhlichgasse 43

Neodvisen list za domoljubne Korošce

Telefon št. 475

Izhaja vsak petek. — Stane četrtno 1 S, posamezna številka 12 g. — Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati. — Naročnino je vposlati vedno v naprej. — Pritožbe glede nerednega dostavljanja lista so poštnine proste, če so odprte. — Inserati se zaračunajo po določenih cenah

**Vsem naročnikom, bralcem in prijateljem,
sploh vsem domoljubnim Korošcem
in Korošicam prav vesele binkošne
praznike!**

Uredništvo in upravništvo
Koroške Domovine.

**Allen Abonnenten, Lesern und Freunden,
insbesondere allen heimatliebenden
Kärntnern und Kärntnerinnen recht
frohe Pfingstfeiertage!**

Schriftleitung und Verwaltung der Koroška Domovina.

Der Kampf um das Mittelmeer.

Ueber der Unruhe, die oft überschätzte innenpolitische Vorgänge erzeugt, wird viel Wichtiges übersehen, das in unserer unmittelbaren Nachbarschaft vor sich geht. Von besonderem Interesse sind die Rüstungen, die Italien trifft, um Frankreich und dessen Verbündeten gegenüber die Herrschaft in der Adria und im Mittelmeer zu gewinnen.

Das neue italienische Schlachtschiffprogramm umfaßt nicht weniger als 20 größere und kleinere Kriegsschiffe, bzw. Unterseeboote. Viel bedeutsamer aber sind die neuen Hafen- und Festungsanlagen der italienischen Flotte in Sardinien und Sizilien und auf den übrigen dort gelagerten Inseln. Diese Neuanlagen schließen große Reservelager sowohl für Kreuzer als auch für Unterseeboote und andere leichtere Kriegsschiffe in sich. Ferner wird an all diesen Plätzen der Bau von riesigen Oeltanks und Munitionsdepots mit größtem Eifer betrieben. Soweit schon Lufthäfen in Verbindung mit den bisherigen Festungsanlagen bestanden, werden diese beträchtlich vergrößert, in allen anderen Fällen aber baut man weite Flugplätze, die in jeder Hinsicht den modernsten Ansprüchen genügen. Ueberall werden auch starke drahtlose Stationen eingebaut. In den letzten Tagen wurden zahlreiche neue Batterien an den exponierten Punkten eingebaut.

Besondere Aufmerksamkeit schenkt man der Erweiterung der italienischen Flottenbasis in Maddalena, das die Seestraße zwischen Korsika und Sardinien, die an ihrem engsten Punkte nur 13½ Kilometer breit ist, beherrscht. Durch die Verstärkung der Geschützungen auf Maddalena ist im Ernstfalle ein Passieren feindlicher Schiffe ausgeschlossen. Es sind aber auch auf den vorgelagerten Inseln starke Befestigungen errichtet worden, die zu gleicher Zeit Torpedobooten, Unterseekreuzern und Seeflugzeugen Unterschlupf bieten. In Sizilien werden die Seestationen von Messina, Trapani und Syrakus großzügig ausgebaut, wobei Trapani das Gegengewicht für das französische Bizerta in Tunis darstellt.

Diese außerordentlichen Verstärkungen der Italiener haben selbstverständlich bei den Franzosen Gegenmaßnahmen ausgelöst. Das eben erwähnte Bizerta ist eine ausgezeichnete Station für Zerstör-

er, U-Boote und Luftfahrzeuge. Auch große Oeldepots und ein schwimmendes Dock befinden sich dort, doch werden weitere Punkte der Küste befestigt. Auch Korsika erfährt eine erhebliche Verstärkung, allerdings sind seine Anlagen auch sehr veraltet.

Zweifellos bereitet sich zwischen Frankreich und Italien eine große Auseinandersetzung vor, die auch ihre Vasallenstaaten in Mitleidenschaft zu ziehen geeignet ist.

Hrvatski proces v Belgradu.

Nadaljevano dokazno postopanje v Hrvatskem procesu ni podalo nič posebnega. Zaslišani so bili strokovnjaki o poklenskimi strojih general Deroco in major Zrakić, ki so označili peklenjski stroj namenjen za razstrelitev železniškega mosta kot nevarno in resno reč, dočim ne smatrajo peklenjski stroj, ki je eksplodiral na Zrinjevcu, za nevarnega.

Nato je bil zaslišan službeni zdravnik dr. Farkaš, ki ga je notranje ministrstvo odvezalo službene tajnosti in je podrobno opisal zdravstveno stanje, katero je našel pri prof. Jelačiću v policijskem zaporu, na kar se je razvila živahna debata med dr. Farkašem in zagovorniki. Ker je zagovornik dr. Šutej predhacival predsedniku dr. Subotiču, da je danes preveč nervozen, je bil kaznovan od sodišču na 1000 din. globe!

Na predlog zagovornika dr. Trumbića, da se naj prečitajo dokumenti, ki jih je predložil državni tožilec v dokaz, da so obtoženci v zvezi z akcijo hrvatskih emigrantov v inozemstvu, je sodišče prečitalo znano spomenico dr. Krnjevića na Drustvo narodov in več člankov v italijanskih in nemških listih. Na predlog zagovornika dr. Žanića se je zaslišala še priča Dragotin Cezarec, ki je bil pri eksploziji peklenjskega stroja na Zrinjevcu v Zagrebu navzoč. Cezarec izjavi, da je bil oddaljen le 3 metre, da je bila detonacija zelo slaba in se prvotno mislil, da se gre le za otroško igraro.

Zagovornik dr. Trumbić je končno predlagal, da sodišče naj ugotovi, kakšna vloga da je igrala zagrebska policija pri organizaciji udanostnih deputacij in kakšni prispevki so bili izdani za to iz državnih blagajn. Dogodki pri deputaci-

jah so bili vzrok, da se je narodna omladina zelo razburila. Predlagal je tudi, da se vabi mestnega komandanta Zagreba kot pričo za to, da je bilo namenjeno, umoriti dr. Mačeka in druge prijatelje Hrvatov.

Državni tožilec se je protivil predlogom, ker se stem hoče današnji državni režim črniti. Na to je dr. Trumbić izjavil, da bo čez današnji režim ljudstvo samo sodil.

Sodni dvor je odklonil vse nadaljne predloge zagovornikov in sklenil dokazno postopanje, na kar je dobil besedo državni tožilec dr. Učovič. Povdarjal je, da je Ivan Bernardić organiziral teroristično organizacijo, kateri je pristopil prof. Jelačić in Hadžija-Presenečene so bile oblasti, ko se je izkazalo, da tudi ugledna politična osebnost kakor dr. Maček podpira akcijo. Akcija je bila naperjena proti narodnemu edinstvu in je imela namen, podpreti ilegalno delo emigrantov, zlasti dr. Krnjevića in Košćića. Ko je dr. Učovič na to govoril o pokojnem Stjepanu Radiću, so ga motili zagovorniki z medklici, da naj ne žali spomina Radića.

Dr. Učovič je pa tudi namignil, da stoji za obtoženci še druge Slovanom sovražne osebe v inozemstvu. Nato natanko slikal teroristično akcijo obtožencev, pri čemer je povdarjal, da za njega ni mero-dajno zanikanje krivde pri razpravi, temveč priznanje obtožencev pred preiskovalnim sodnikom. Obtoženci pa so se dogovorili v zaporu, kako se bodo zagovarjali, kar dokazujejo pri njih najdena pisma.

Ob koncu je izrazil mnenje, da bo sodišče prišlo do prepričanja o krivdi vseh obtožencev. On ne stavi določenega predloga, temveč prepusti sodnemu dvoru, da izreče kazen na podlagi zakona v zaščito države. Dotični člen zakona navaja kazni od 20 let do smrtne kazni. Predsednik je končno izjavil, naj se pripravijo zagovorniki na zagovore za prihodnje dni.

Ostbahnversammlung in Völkermarkt.

Für Sonntag, den 1. Juni, hatte das Ostbahnkomitee eine Massenversammlung unter freiem Himmel in Völkermarkt einberufen, um Stellung zu den noch immer unerfüllten Forderungen des Kärntner Unterlandes und des Lavanttales nach der Erbauung der Ostbahn zu nehmen. Auf dem großen freien Platze vor dem Schulhaus hatte sich eine tausendköpfige

V. b. b.

Menge angesammelt; Angehörige sämtlicher Parteien waren erschienen, um den einmütigen Willen der Bevölkerung nach Erfüllung des schon vor langer Zeit gegebenen Versprechens mächtig zum Ausdruck zu bringen.

Es sprachen Bürgermeister Dr. Poetsch von Völkermarkt, Rentmeister des Klosters St. Paul Peter Blasius, der an Stelle des erkrankten Abtes Dr. Strelli erschienen war, Generaldirektor Dr. Fattinger, Vizepräsident des Landeskulturrates Josef Glantschnig, Nationalrat Tauschitz, Wieser aus Pischeldorf und Buchleitner aus Völkermarkt. Zum Schluß verlas Bürgermeister Dr. Poetsch folgende Entschliebung:

Die unter freiem Himmel in Völkermarkt am 1. Juni 1930 tagende Versammlung von Ostbahninteressenten hat nachstehende Entschliebung einstimmig gefaßt:

1. Der Bau der Ostbahn war schon bewilligt, ist in der Abstimmungszeit wieder in sichere Aussicht gestellt worden und der Kärntner Landtag hat wiederholt, einhellig und energisch die endliche Erfüllung dieser zu einer Landesangelegenheit gewordenen Forderung eines aufschlußreichen Gebietes verlangt. Diese Tatsachen beweisen, daß über die Notwendigkeit einer Bahnverbindung zwischen Klagenfurt und seinem hauptsächlichsten Versorgungsgebiete und einer direkten Verbindung mit dem Lavanttal nie ein Zweifel bestand.

2. Durch die Abwehrkämpfe und die Volksabstimmung hat sich die hiesige Bevölkerung ein weiteres Recht erworben, eine so selbstverständliche und lebensnotwendige Forderung endlich erfüllt zu sehen.

3. Es fällt uns nicht leicht, Regierung und Öffentlichkeit in einer Zeit an ein gegebenes Wort, an eine zur Gänze übernommene Pflicht zu erinnern, wo unsere Herzen höher schlagen sollten im Gedenken an jene Tage vor zehn Jahren, wo unser aller Schicksal in Frage stand und das Vaterland in banger Sorge den Ausgang unseres Ringens erwartete.

4. Es muß uns schmerzlich berühren, wenn man uns heute nach zehn Jahren vorrechnet, was der Bahnbau kosten würde. Wir verkennen das Opfer der Regierung nicht, das gebracht werden mußte, aber die Erfüllung liegt im Bereiche der Möglichkeit. Wir müssen daran erinnern, daß durch die zwei Jahre dauernde feindliche Besetzung und durch die Kämpfe in

unserem Gebiete große Schäden entstanden sind, die bisher auch nicht annähernd vergütet werden konnten. Und durch die siegreiche Abstimmung wurde dem deutschen Volke eine Südgrenze gegeben von allergrößter Bedeutung. Wir denken nicht daran, dafür einen Gegenwert zu verlangen; wir erinnern nur daran zur Unterstützung unserer Bitte: Gebt uns doch endlich, worum wir schon seit Jahrzehnten kämpfen: eine Bahnverbindung.

5. Der verkehrsentlegene Bauer ist nicht mehr am Leben zu erhalten; mit ihm stirbt das Gewerbe, stirbt die Stadt. Dieses Schicksal droht dem Hauptorte des Ostbahngebietes, der Stadt Völkermarkt, und auch dem Markte Griffen. Völkermarkt lag einst im Kreuzungspunkte wichtiger Handels- und Verkehrsstraßen und verdankte dieser Lage seine Bedeutung, seine Wohlhabenheit. Heute liegt es abseits des Verkehrs und muß verarmen samt seiner Umgebung, wenn es nicht wieder an eine Verkehrsstraße zu liegen kommt. Darum brauchen wir eine Bahnverbindung; mit einer Kompensation ist uns nicht geholfen.

6. Das Lavanttal ist von Kärnten durch die Saualpe abgeriegelt; es verhält sich zu Kärnten wie eine Kolonie zum Mutterland. Auch die Lavanttaler kämpfen schon lange gegen diese Unnatürlichkeit; die Ostbahn würde auch ihnen Erlösung und den Anschluß an Kärnten bringen. Die Bitte um Erschließung des Ostbahngebietes durch eine direkte Verbindung mit dem Lavanttal wird und kann niemals verstummen. Man erfülle sie, ehe es zu spät ist. Allerdings könnte es schon bald zu spät sein. Die Vernachlässigung unseres Gebietes ist bereits historisch geworden; doppelt unverständlich, weil es sich um ein Grenzgebiet und um Grenzen verschiedener Einstellung zu unserem Staate handelt. Eine klügere Behandlung eines Gebietes, wo es noch unvernarbte Wunden zu heilen gibt, läge wohl auch im Interesse der Staatsraison. Will man es darauf ankommen lassen, daß ein Gebiet, vor zehn Jahren ein Beispiel außerordentlicher Heimattreue, zum öffentlichen Ankläger wird?

Nachdem die Entschliebung angenommen worden war, ertönen aus der Versammlung stürmische Rufe, die verlangten, daß der Bahnbau noch vor den Neuwahlen begonnen werde.

Nach der Absingung des Kärntner Heimatliedes wurde die Versammlung geschlossen.

Jabolko ne pade daleč od drevesa

Gospod Gaumelle se je izprehajal počasi in majestetično po salonu. Pušil je cigaro in držal v roki steklenico finega šampanjca. Za mizo, na kateri je stala svetilka s svečnikom, je prebirala ga. Gaumellova večerne novine. Starima zakoncem se je že na zunaj poznalo, da sta preživela dolga leta zakonskega življenja v mirni in popolni slogi in da nikoli nista trpela pomanjkanja.

Naenkrat je nekdo pozvonil.

— Kdo neki prihaja tako pozno? Ali pričakuješ koga, Ludvik?

— Ne, nikogar. — Ah, Pavel je!

Komornik je odprl vrata mlademu možu.

— Dober večer papa in mamica! — je pozdravil očeta in mater ter ju po vrsti objel. Visok, postaven, zdrav in krepak je bil bolj podoben očetu nego materi, nežni vitki dami, ki je bila kljub visoki starosti še vedno lepa.

— Dober večer, dragi sinko, to si naju presenetil! — je vzkliknil oče. — Toda kaj ti je?

— Da, nekam zamišljen in otožen se mi zdiš, kaj se je zgodilo? — je vprašala mati. Vsa v skrbeh sta zrla na sina edince, na ponos in največjo radost svojega življenja.

— Ali se je tvoji ženi kaj pripetilo? — je vprašala mati.

— Ne, Zuzana se počuti dobro. Pravi pa, da mora govoriti z vama.

— Sedi, hočeš cigaro in kozarec vina? — je dejal oče.

— Ne, hvala.

Pavel je nadaljeval:

— Glejta, spregovoriti moram z vama o Zuzani in vaju vprašati za svet. Oče, pa mi daj cigaro, prosim.

— Tu so in dobre, saj veš.

— Seveda, Ludvik, saj jih pozna. Torej, sinko moj, kaj ti teži srce? Ali i je hudo?

— Da, mamica, zelo hudo mi je. In že dolgo se mučim... Nisem vaju hotel s tem nadlegovati, toda od dne do dne je slabše. Moja sreča je na tehtnici.

— Tvoja sreča, Pavle!

— Da, Zuzana ni žena, kakršno sem si predstavljal. Ko sva se pred tremi leti poročila, sem mislil, da dobim ženo, ki mi bo pripravila prijetno, mirno domače ognjišče. Prve mesece najinega skupnega življenja je bila vesela, prijazna in temperamentna, toda kmalu so se pojavile sence.

— Kakšne sence, dragi sinko?

— Oh, nikar mi ne segaj v besedo, mamica! Zuzana je imela zelo slabo mnenje o mnogih mojih znanih, ki jih ni mogla videti. Tudi na izprehod ni hotela hoditi. Njen okus je vedno v nasprotju z mojim. Ona ima rada resne, žalostne gledališke igre, jaz pa ne. Ona rada zahaja v veselo, razposajeno družbo, jaz pa rad sedim v tisti restavraciji brez bučeče godbe. To so malenkosti, so pa še druge stvari... vse polno vsakdanjih neprijetnosti. Pa nisem vedno popuščal. Tudi ni hotela, da bi za-

Nemčija in Francija.

Francoski list „Volonte“ objavlja članek o odnosih med Nemčijo in Francijo ter zagovarja potrebo čimprejnejše sklenitve prijateljske in zavezniške pogodbe med obema državama.

Potek zadnjih desetih let in vsi napor, ki so jih doprinesli Nemci po podpisu mirovne pogodbe, jasno dokazujejo, da ni mogoče takega naroda, kakor je nemški niti zatreti, niti zaustaviti njegov razvoj, kot so mislili v prvih dneh po podpisu premirja nekateri Francozi. Francija ne more in ne sme od nemškega naroda pod sedanjimi okolnostmi pričakovati nič drugega, kakor, da v redu plačuje vojno odškodnino. Ako pa stremi francoski narod za resničnim prijatelstvom z nemškimi sosedi, potem morajo vodilni krogi v Parizu enkrat za vselej prenehati s politiko malenkostnih sporov in vednega očitavanja grehov, ki so bili zagreženi onstran Rena.

Naloga francoskih državnikov je, da prepričajo namere onih desničarskih elementov v Deutschlandu, ki hočejo pritirati nemški narod v objem fašizma ter počasi skovati proti izolirani Franciji strašno vojno zvezo v kateri bi imeli glavno besedo sovražniki Francije.

Spričo podpisa ameriško-angleške pogodbe o razdelitvi pomorske nadvlade ni pričakovati, da bi se uresničila zamisel angleško-nemško-francoske zveze. Zaradi tega ne preostane francoski diplomaciji drugega, kakor da se vrže z vsemi silami na delo za osnove francosko-nemške zveze ki bi bila najboljša jamstvo za ohranjanje miru v Evropi. Saj dokazuje zgodovina, da so bili celo nemški knezi najboljši francoski zavezniki in da je nemški narod ravno tako zvest zaveznik, kakor silen sovražnik. Velika naloga vlad obeh republik je, postaviti temelje tega prijateljstva in odstraniti zadnje nesrečne ostanke stoletnega nasprotstva.

Indija

Po poročilu nekega angleškega lista je nastal v Indiji v zadnem času znaten preokret v razpoloženju voditeljev indijskih nacionalistov, ki so pričeli uvidevati, da je nadaljevanje protiangleške borbe pod sedanjimi pogoji skoro brezizgledno in da bo ves pokret prej ali slej doživel poraz zaradi nesloge med Indijci samimi in zaradi odpora muslimanov proti Gandijevega načrtu borbe za osamosvojitve Indije. Dogodki zadnjega časa so jasno pokazali,

hajal v družbo svojih sošolcev. Razume se, da sem kljub temu zahajal. Spoznal sem, da je trmasta in hudobna. Hotela je hoditi na ples, ki jih ne morem trpeti, ker mi gredo na živce. Hotela je na družabne večere k znancem, ki so mi skrajno zoporni. In tako je bilo v vsem: z jedjo, s služinčadjo, z oblekami in z najinimi izleti z avtomobilom. Začeli so se domači prepiri. Prepirla sva se vedno bolj. Ona se je povsem izpremenila v občevarju z menoj. Cutim, da se obrača od mene... Umolknil je.

— In nič drugega? — je vprašala mati.

— Oh da, hotela se je vmešavati v moje posle. Da, v vodstvo moje tovarne. Opazila je, da sedim po cele dneve v pisarni. Mislila je, da imam ljubavno razmerje s tipkarico. To je bilo že preveč, mar ne? Sicer pa sploh ni bilo res. Zuzana ni bila ljubosumna. Predobro je vedela, da ne more biti ljubosumna, da ni nobenega povišanja. Vse to je počenjala z namenom, da me muči. Samo po sebi se razume, da sem se odločno uprl. Prepri se se sopnjevali. Vedno bolj si je prizadevala visliti mi svojo voljo. In zdaj sva kakor dva najhujša sovražnika. Ne ljubi me, ne zmeni se zame, odkrito se punta. Nocoj sva bila povabljeni k Terdlevim. Odklonil sem povabilo. Dejala je, da nalašč nočem iti, da je to nedostojno, da mi ni nič do Terdjevih in da pojde kar sama. V resnici pa nisem imel časa, moral sem delati. In res je šla. Nisem ji hotel braniti. Bila je zelo ogor-

da angleške čete in policija absolutno obvladajo položaj in da so vsi spopadi med nacionalisti in policijo samo brezplodno prelivanje krvi, ker niso nacionalisti niti dovolj oboroženi, niti dovolj disciplinirani, da bi mogli uspešno nastopati proti policiji in do zob oboroženim angleškim četam.

Zaradi tega prevladuje vedno bolj razpoloženje, da bi bilo treba najti način za sporazumno rešitev indijskega vprašanja, na kateri bo podala poročilo tudi Simonova komisija, ki je že izdelala načrt nove indijske ustave. Te konference naj bi se po mnenju teh krogov udeležili vodilni močje indijskega nacionalističnega pokreta z Gandijem na čelu, katerega naj bi indijska vlada čim prej izpustila iz zaporov. Baje je o vsem tem obveščen tudi že Gandi, ki je pripravljen preklicati svoja navodila in povelja za izvajanje državljanske nepokorščine in neplačevanje davkov ter se udeležiti indijske konference, če mu angleška vlada nudi primerna jamstva za to, da bo pristala na ureditev odnosov med Anglijo in Indijo v obliki, ki bo zadovoljila tudi težnje indijskih nacionalistov po popolni samoupravi in kar najbolj svobodnem razmahu indijskega gospodarstva.

Gladujoči delavci v Jugoslaviji.

Kakor pišejo ljubljanski listi prihajajo iz rudarskih revirjev Trboveljske premogokopne družbe v Jugoslaviji dan za dnem bolj obupni glasovi. Rudarji delajo večinoma še vedno samo po par dni na teden in seveda tudi samo za te dni zaslužijo. Da od tega ne morejo živeti, je jasno, saj so že pri polnem zaposlenju zaslužili tako malo, da so komaj ishajali od dneva do dneva. Sedaj pa je njihov položaj res obupen, saj si mnoge rudarske rodbine ne morejo kupiti niti kruha dovolj in je posebno beda otrok jako velika.

Posebno velika je beda pri rudarjih v Kočevjah, kamor so prišli 26. maja zastopniki delavske zbornice in vseh strokovnih delavskih organizacij, da na skupni konferenci s kočevskimi rudarji premore dejanski položaj z ozirom na veliko bedo, v kateri se nahaja zlasti kočevski rudar. Konferenca je pokazala šele v pravi luči vso bedo rudarjev, ki se vsled pritiska od gotove strani niso upali niti blizu, dasi ravno je šlo v vsem le za njih lastne življenske interese. Zastopniki delavske zbornice in strokovnih organizacij so si lahko iz pritožb rudarjev, ustvarili sliko razmer,

ki vladajo na rudniku. Rudarji so naprosili delegate, naj se napravi rudarski dan, da se uvede zbiranje prispevkov za gladujoče rudarje po vseh rudarskih revirjih.

Ljubljanski listi pozivljajo na pomoč usmiljena srca, da priskočijo na pomoč rudarjem in njihovim družinam v najkriticnejšem položaju, ko zlasti deca gladije in nima nujno potrebne življenske hrane.

*Bis zum
letzten Tropfen
trinkt
jedes Kind
seine Schale*

**Kathreinners
Kneipp Malzkaffee.**

*So fein
schmeckt er!*

Poslali so 27. maja v Salki vasi voz z živili. Poklicali so rudarje iz vseh kolonij, da naj pridejo z vrečicami po živila. Kmalu se je okrog voza nabralo vse polno rudarjev, žena in otrok. Vsak je imel v roki vrečico. Nekateri rudarji, ki so jim poznane razmere po posameznih rudarskih družinah, so začeli razdeljevati živila. Razdelili so 17 vreč krompirja, tri vreče

premenila. Ali pa moreš trditi, da si ti v občevarju z njo tak, kakršen si bil pred poroko ali v medenih tednih? Prepričana sem, da nisi z njo več tako prijazen in uljuden. Bojim se, da ti primanjkuje takta, nežnosti in dobre volje, da bi ženo razumel. Tvoja žena je bila ljubosumna — brez povoda, seveda. Ti si ji pa zameril in kuhal jezo, namesto da bi ji vso zadevo lepo pojasnil in ji dopovedal, da se moti. Ne pozabi, da misli tudi najvzornjša žena na osveto, ne pozabi, da še tako pohlevna in zvesta žena zahrepeni po svobodi, če jo mož tiranizira.

Gospa Gaumellova je umolknila. Gledala je sina in čutila, da jo gleda mož in da jo posluša prav tako napeto, kakor Pavel.

— Dragi sinko, razmišljaj o tem. Bodi prepričan, da imam prav. Ubogaj me in pojdi po svojo ženo k znancem. Reci ji, da si končal svoje delo prej, kakor si mislil. Bodi vesel, prijazen in vljuden. Pridobi si njeno zaupanje. Trne se k tebi srečna.

Ko je Pavel odšel, je zavladata v salonu tišina. Gospod Gaumell je držal v roki cigaro in zrl pred se. Gospa Gaumellova je zopet vzela v roke novine. Naenkrat se ji je soprog približal.

— Odpuščanja te prosim! — je zašepetal.

Potem je še bolj tiho vprašal:

— Alice, ali me nisi varala?

Gledala je na spokorjenega, ukročenega grešnika in lagala: Ne.

fižola, po eno vrečo moke, pšena in koruze. Dalje je vsakdo dobil nekaj zelja in repe. Rudarske matere so ob pogledu živil na glas jokale. Razdeljevali so tudi med otroke zemlje in kruhke. Takrat so se odigravali prizori, ki so vsem navzočim privabili solze v oči. Otroci, ki že štiri mesece niso jedli črnega kruha kaj šele belega, so se ob pogledu na zemljice smejali in jokali obenem. Delajo na to, da se osnuje odbor za pomoč gladujočim kočevskim rudarjem.

45 potnikov zgorelo.

V Rusiji je v nekem vagonu osebnega vlaka izbruhnil na ta način požar, da se je nekemu potniku ubila steklenica z metilovim alkoholom (lesno žestino). Nekaj minut pozneje je nek drugi potnik prižgal cigareto ter vrgel ogorek vžigalice na tla, kjer se je metilov alkohol takoj vnel. Ogenj se je pa bliskovito razširil po cellem vagonu in v par hipih je bilo 68 potnikov objetih v plamene. Ker je bila zasilna zavora pokvarjena, niso mogli nesrečni potniki ustaviti vlak, ki je drvel z gorečim vagonom proti Domodedovu in se ustavil šele na tamošnji postaji. Med tem je že zgorelo 45 potnikov, 23 pa je zadelo tako strašne opekline, da bodo za vselej invalidi.

Dopisi.

Bleiburg.

Dienstbotenehrung. Der hiesige Gauverein des Landeskulturrates veranstaltete am 5. Mai in Nemetz' Gasthofe in Bleiburg eine ehrende Feier, bei der 14 landwirtschaftliche Dienstboten der Umgebung für ihre langjährige treue Dienstleistung bei ein und demselben Unternehmen mit je 50 S in Gold und einer im Rahmen befindlichen Anerkennungs-urkunde beteiligt wurden. Auch für die leibliche Stärkung war eine Tafel gedeckt. Dr. Stotter aus Klagenfurt begrüßte zuerst die Erschienenen im Namen des Landeskulturrates aufs herzlichste, zergliederte in zu Herzen gehenden Worten die Bedeutung einer solchen Ehrung, hob die schöne Harmonie zwischen Bauer und Dienstboten hervor und gab schließlich der Hoffnung Ausdruck, die Jubilaren mögen noch lange zum Wohle unserer schwer geprüften Landwirtschaft gesund und kräftig erhalten bleiben und viele Nachahmer finden. Stadtpfarrer Hribar verdolmetschte diese Ausführungen in slowenischer Sprache. Vertreten waren Dienstnehmer aus den Gemeinden Bleiburg, Schwabegg, Feistritz, Moos und Loibach. Vielfach bekamen die Jubilaren auch von seiten ihrer Dienstgeber Anerkennungen in Form von Geschenken. Unter den Beteiligten war auch ein Knecht der gräflichen Meierei in Bleiburg vertreten, der bereits über fünfzig Jahre in deren Diensten steht und nun zum zweiten Male die Anerkennung bekam. Rührend war es zu sehen, mit welcher sichtlichen Freude die Beteiligten die Geschenke und Ehrenurkunden in Empfang nahmen. Nach der Verteilung kam der gemütliche Teil.

Schwabegg.

Bezirksfeuerwehrtag. Die heutige Bezirksfeuerwehrtagung des Bezirkes Bleiburg hat diesmal am 25. Mai in unserem Draudörfchen, verbunden mit verschiedenen Belustigungen, stattgefunden. Hiezu waren viele Kameraden der Umgebung mit zwei Musikkapellen erschienen, was in die Veranstaltung sofort reges Leben brachte. Landesverbandsobmannstellvertreter Herr Metnitz erläuterte uns in längerer Rede die Ziele im Feuerwehrewesen und gab gut durchdachte Anregungen, wie im Notfalle die Feuerwehrmitglieder auf dem Lande auf primitivste Art sofort zur gegenseitigen Hilfeleistung gerufen werden können. Die Veranstaltung brachte in unser sonst stilles, vom Verkehr abseits gelegenes Dörfchen recht fröhliches Leben, das bis in die spä-

čena. Predno se definitivno odločim, bi rad govoril z vama. Vidva imata mnogo življenjskih izkušenj in poznata Zuzano. Kaj naj storim? Saj vendar ne morem živeti v tem peklu, mar ni res? Zelo nesrečen sem. Ljubim jo.

Končal je zelo ginjen, skoraj solznih oči. — Dragi moj sinko, — se je oglasil oče, pravico imaš uveljaviti svojo voljo . . .

Toda ga. Gaumellova je z energično kretnjo zavezala možu jezik, kar ni bila njena navada.

— Pusti govoriti mene, Ludvik . . . Pavle, sinko moj, ti ljubiš svojo ženo, toda prepričana sem, da jo ljubiš slabo. Morda ima res svoje napake, toda ti jih imaš še več. Imam bogate izkušnje, dragi sinko. Iz tvojih pritožb sem spoznala vse. Ze prve dni zakonskega življenja si jo dražil. Hotel si biti absoluten gospodar ne glede na njene kaprice in navade, ki se niso vedno ujemale s tvojimi. Čim bolj si se boril proti njim, tem bolj se jih je držala. Njene kaprice in navade dragec moj, to je bilo njeno življenje do 20. leta, to je bila radost njenega detstva in mladosti. Ti nisi razumel, da se človek ne more kar čez noč spremeniti in pozabiti na vse, kar mu je nudila mladost. Ne moreš si misliti, kaj pomeni za dekleta, pa naj bo še tako moderno, zapustiti očetov dom in se preseliti v možev dom, ki ji je tuj, pa naj moža še tako ljubi. In kaj šele ona dekleta, ki niso moderna? In teh je ogromna večina. Praviš, da se je tvoja žena v občevarju s teboj iz-

ten Abendstunden anhielt und sehr gesellig und kameradschaftlich verlief.

Wernberg.

V vasi Umbergu, občina Wernberg, je ubil dne 29. maja ponoči 28-letni Peter Merlin svojega svačka Matth. Atunka s sekuro. Vzrok nesrečnega čina so bili dedinski spori. Storilec je bil izročen okrajnemu sodišču v Villachu.

Köstenberg.

Vergangenem Sonntag fand in unserer Kirche eine Doppeltrauung statt. Den Bund für das Leben schlossen die beiden Kinder des Gastwirtes und Bürgermeisters Gröblacher. Der Sohn, Herbert Gröblacher, ein wackerer Kärntner, führte die Tochter Anna des Besitzers Teppan, insg. Raunjak in Wurzen, heim. Die Tochter vermählte sich mit dem Holzhändler Thomas Wohlfahrt, der das Gasthaus Weiß in Köstenberg gepachtet hat und hier mit seiner jungen Frau einziehen wird. Herr Weiß, ebenfalls ein Schwiegersohn des Herrn Gröblacher, pachtete die Gastwirtschaft der Frau Anna Gröblacher in Förderlach und verließ vor kurzer Zeit unsere Gemeinde. Mögen alle auf ihren ferneren Lebenswegen das erhoffte Glück finden.

Razne vesti.

V Redfali v Jugoslaviji se je neki Haslbahn napil v raznih gostilnah. Nato je prišel domov in začel pretepati svojo ženo. Ko mu je hotela uiti, je prišel za njo na dvorišče in jo ubil z nožem, da je bila na mestu mrtva. Nato jo je zylekel v sobo, zmil kri, jo položil na posteljo, v rano pa potisnil nož. Nato ji je roke sklenil na prsih, v roke pa ji je dal rožni venec in molitvenik. Nato je odšel ven in pil naprej. Ko je prišel brat umorjenke domov, je odkril grozen prizor. Morilec so takoj aretirali, ki pa vse taje in ničesar ne prizna.

V nedeljo je bilo izvršeno redno štetje prebivalstva albanske države. Albanija šteje sedaj približno milijon ljudi.

V Spaniji je slenil neki mož s svojimi prijatelji stavo, da bo v baru vpičlo vseh gostov pogoltnil deset jajc z lupinami vred. Opravil je ta posel, izpil še en liter črnine in rekel, da se prav dobro počuti. A trenutek pozneje ga je popadel krč: zgrudil se je na tla in nekoliko minut pozneje v strašnih mukah umrl.

Nedavno objavljena statistika izkazuje v Ameriki za preteklo leto 18 samomorov na 100.000 ljudi. To znatno povznanje števila samomorov nasproti preteklim letom je pripisati v glavnem velikemu finančnemu polomu iz lanskega leta. Pri tem je prišlo na stotine ljudi ob vse svoje imetje in marsikdo ni prebolel izgube ter si je vzel življenje.

Praška mestna občina že dolgo vodi načelni pravni spor, da-li je dolžna za Rešnje telo na svoje stroške zgraditi po mestu oltarje, kjer se med procesijo vrše blagoslovi. Občina se je vedno branila prevzeti te stroške, letos pa je občinski svet v ta namen moral dovoliti 4000 kron, kajti prosvetno ministrstvo je na temelju starih avstrijskih odredb odločilo, da mora mesto plačati stroške za to versko prireditev. Najvišje upravno sodišče je potrdilo ta odlok ne glede na to, da je med praškimi občinarji znaten odstotek drugovercev.

Statistično je dokazano, da pride na 200 operacij eden ali dva slučaja, da ob priliki operacije ostanejo v trebuhu razni predmeti, ki se uporabljajo pri operacijah. Tako n. pr. vata, gobica, včasih tudi škarje, pincete in slično. Nekoč se je celo pripetilo, da je doktor pozabil v trebuhu svoja očala. Taki slučaji se dogajajo tudi v bolnicah in na klinikah, ki uživajo velik ugled.

Iz Kassla v Deutschlandu poročajo, da so našli kopači v Waldecku ob Füssenbergu zlata ležišča. Rudniki so bili znani že v srednjem veku, a so jih že dolgo smatrali za popolnoma izčrpane. Okrajni

predsednik Friedenburg je kasselskemu muzeju izročil največjo kepo samorodnega zlata, ki so jo tam našli.

Nekdanji poveljnik neke angleške križarke, kapitan Bead, je po daljši bolezni umrl v bolnici v Nizzu. Pred smrtjo je zdravniku sporočil svojo zadnjo voljo: „Četudi mi je naklonila usoda smrt v postelji, hočem biti pokopan v morju po stari mornarski šegi!“ Kapitanovi otroci so izpolnili njegovo željo. Krsto so natovorili na jadrnico, ki se je ustavila daleč zunaj v zalivu Jouanu. Mornarji so se postavili v vrsto na krovu in spustili v znak žalosti zastavo do polovice jambora. Duhovnik je opravil molitev, in na to so krsto spustili v morje.

Italijanski dnevniki poročajo, da je vprašalo več škofov najvišjo cerkveno oblast, ali smejo obhajati žene z ostrizženimi lasmi. Kardinalski kolegij se je sestel nalašč za to, da reši težko vprašanje. Po dolgem prerekanju je sklenil, da dečje glavice vendarle ne gre smatrati za kršenje krščanske morale. Kljub temu je priporočil kolegij vernim ženam, naj nosijo rajši dolge lase. Kratka pričeska z obritim tilnikom uniči ženi baje naravno zunanost, ker postane preveč podobna moškemu.

V nekem vagonu osebnega vlaka, ki je vozil na progi Lodz-Tomašev na Poljskem je našel neki železniški delavec večji zavoj. Ko so zavoj odprli, so našli trinajst parov odrezanih človeških ušes ki so bila še krvava. Za osebo, ki je izgubila ta zavoj ni nobenih sledov. Varšavska policija trdi, da se nahaja v tem slučaju pred ugan-ko kakršne še ni bilo v kriminalni zgodovini.

Neki mož v Sofiji stavil, da bo popušil v 24 urah 121 cigaret, to je več kakor je bil dosednji rekord. Mož je v 15 urah in 47 minutah pokadil omenjeno število cigaret, nato pa še 23 cigaret, tako da je točno v 24 urah popušil vsega 144 cigaret in dosegel nov svetovni rekord.

Na Hrvatskem je avtomobil povozil neko tele. Ko je šofer ustavil avtomobil, da se dogovori z oškodovanim seljakom v morebitnem povračilu škode, so navalili na šoferja seljaki s kosami, avtomobil popolnoma razbili in šoferja težko poškodovali.

Neko newyorško sodišče se bavi z odškodninsko tožbo, ki jo je naperila neka kneginja proti svoji prijateljici. Slednja je namreč izneverila kneginji njenega soproga plesalca v ruskem baletu. Julija je priznala, da je prevzela prijateljici moža, izgovarja pa se, da ji je v zameno zanj ponujala svojo mačko. Kneginji je to nadomestilo preslabo, pač pa bi se zadovoljila s 25.000 dolarji. Toliko je tedaj vreden mož: Ena mačka zanj je premalo, upamo, da ga bo sodišče ocenilo v dolarski valuti.

Vsaka kinematografska predstava traja v Buenos Airesu v južni Ameriki 6 ur. Na sporedu je dnevno do 35 manjših zvočnih prizorov. Občinstvo vztrajno gleda filme kljub temu, da vlada v dvorani vročina do 30 stopinj. Sleherni obiskovalec prinese svojo večerjo: banane, obložene kruhke in sl. s seboj. V odmorih navalijo gledalci na točilnice, kjer popijejo sode ledenih pižaj in pojedjo tone sladoleda.

Viehmärkte im Juni 1930.

9. Bleiburg, Bh. Völkermarkt, Blondvieh, V. u. J. M., 50 Rinder; Medardimarkt.
10. Hermagor, Bh. Hermagor, Pinzgauer, V. u. K. M., 200 Rinder, 50 Pferde; Pfingstmarkt.
10. Gmünd, Bh. Spittal a. d. Drau, Pinzgauer, V. u. J. M., 250 Rinder.
10. St. Leonhard i. Lav., Bh. Wolfsberg, Murbodner, V. u. J. M., 150 Rinder.
10. Althofen, Bh. St. Veit a. d. Glan, Blondvieh, V. u. J. M., 100 Rinder.
10. St. Stefan a. d. Gail, Bh. Hermagor, Pinzgauer, V. M., 50 Rinder.
10. Eberndorf, Bh. Völkermarkt, Blondvieh, V. u. J. M., 50 Rinder.
11. Villach, Bh. Villach, Pinzgauer, V. u. J. M., 150 Rinder, 50 Pferde.

12. Feistritz a. d. Gail, Bh. Villach, Pinzgauer, V. u. Pf. M., 50 Rinder, fünfzig Pferde.

13. Winklarn i. M., Bh. Spittal a. d. Dr., Pinzgauer, V. u. J. M., 150 Rinder; Pfingstmarkt.

13. Hermagor, Bh. Hermagor, Pinzgauer, V. M., 100 Rinder, 100 Pferde; Vitsumkt.

14. Weißbriach, Bh. Hermagor, Pinzgauer, V. u. J. M., 100 Rinder, 50 Pferde.

15. Arnoldstein, Bh. Villach, Pinzgauer, V. u. K. M., 50 Rinder.

16. Greifenburg, Bh. Spittal a. d. Drau, Pinzgauer, V. u. J. M., 250 Rinder, 300 Pferde; Veitsmarkt.

16. St. Veit a. d. Glan, Bh. St. Veit a. d. Glan, Blondvieh, V. u. K. M., 150 Rinder, 150 Pferde; Veitsmarkt.

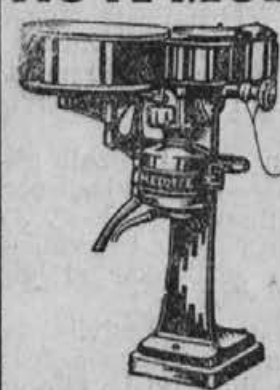
Marktberichte

	Klagenfurt		Völkermarkt	
	od	do gr.	od	do gr.
Pšenica (1 kg)	32	—	28	30
rž	23	—	20	21
ječmen	27	—	25	26
oves	23	—	19	20
koruza	22	—	19	20
ajda	26	—	25	27
proso	—	—	22	23
fižol	—	50	42	44
leča	—	—	45	48
detelja	—	—	200	220
krompirje	—	13	5	6
vole (prima)	—	—	155	165
vole (sekunda)	—	—	145	155
molzne krave in biki	120	160	135	145
klavne krave	80	100	90	110
tele	—	—	170	190
prašički	360	400	310	350
pitani prašiči	240	260	230	250
ovce	—	—	75	90
kure (1 kom.)	400	500	—	—
jajce (1 kom.)	13	—	12	14
maslo (1 kg)	500	600	400	600
mleko (1 l)	42	46	30	32
skuta (1 kg)	—	—	—	—
seno (sladko) 100 kg	—	1200	1200	1300
seno (kislo) 100 „	—	800	800	1000
slama 100 „	—	600	700	800
drva bukova (30 cm)	700	—	—	—
drva mehka (30 cm)	450	—	—	—

Stanje valute dne 5. junija.

100 mark (Rentenmark)	=	168'66 Schilling
100 dinarjev	=	12'455 „
100 lir	=	37'17 „
100 dolarjev	=	705'— „

NOVI MODEL originalnega

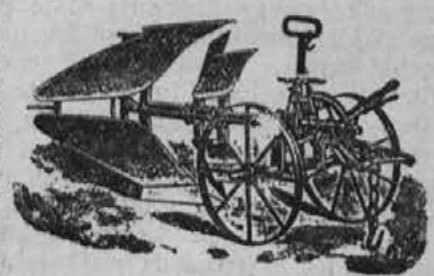

Melotte-JEVEGA

posnemalnika za mleko, pripraven za ročni in motorni pogon. Neprekošeno glede na konstrukcijo in obstojnost! Brezglasen tek!

Originalno Melotte-Jevo

Brabantsko ORALO

Melottewerke, Wien, IV., Mayerhofgasse 16/1.